

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Sienivaara

Sieniä kasvaa sateella kuin sieniä sateella. Ilmeisesti ne siis itävät pilvissä ja rupeavat työntämään vartta ja hattua heti kun pääsevät maan pinnalle. Monet ihmiset niitä keräävät ja syövät, hurjimmat jopa myyvät ulkomaille, erityisesti Italiaan ja Japaniin, vaikka molemmat ovat ystävällismielisiä valtioita.

Sienestyksen ongelma on vain se, että sieniä on hirvittävän monenlaisia. On hankala tietää, mitkä sienet ovat syötäviä, mitkä tappavia ja mitkä siltä väliltä. Siinä välillä on useita kategorioita, jotka pitää osata ulkoa, ennen kuin uskaltaa lähteä edes katselemaan sieniä. Jotkin ovat syötäviä yhdesti ryöpättyinä, toiset kahdesti ryöpättyinä, kolmannet ovat herkullisia kerran ryöpättyinä, mutta myrkyllisiä kahdesti ryöpättyinä, neljänsiä voi syödä sellaisenaan ja viidensistä ei saa myrkyjä lähtemään millään konstilla, mutta silti ne eivät ole tappavia – luultavasti ja toivottavasti. Osa määritelmistä vaihtuu vuosittain, osa sen mukaan, minkälaisessa ympäristössä sieni kasvaa, osa jostakin muusta syystä. Huituryypikäs on suunnilleen joka toinen vuosi myrkyllinen, joka toinen vuosi herkullinen – lukuun ottamatta karkausvuosia, jolloin asia pitää tarkistaa paikalliselta sienineuvojalta. Rämpynuljake sen sijaan on myrkyllinen kasvaessaan kuusimetsässä, mutta erinomainen ruokasieni, jos se on poimittu lepikosta

Jotta sienestys ei kävisi liian helpoksi, monet sienet muistuttavat toisiaan kuin kaksi marjaa. Esimerkiksi tappavan myrkyllinen valkoinen kärpässieni on täsmälleen samannäköinen kuin mainion makuinen metsäherkkusieni. Erona on vain se, että jommallakummalla on jalassaan sukka, jota tosin ei huomaa, ja toisessa pillike on tummempi kuin toisessa, jossa se tosin myös tummuu ennen pitkää. Selvitäkseen näistä hengissä täytyy siis osata kaivaa sammalikosta esille sienensukka sekä osata määritellä, kuinka pitkä ajanjakso on ennenpitkää.

Jos sienet olisivat uutuustuotteita ja niitä yritettäisiin tuoda markkinoille, on ihan varmaa, että Evira, EU, Pekka Puska, suojelupoliisi, kuluttajasuojalautakunta, kirkko, eduskunta, media ja kaikki muut kieltäisivät yrityksen alta aikayksikön. Nousisi hirvittävä kohu, että meidät aiotaan myrkyttää. Netti täyttyisi sieniä vastustavista viharyhmistä ja käräjäoikeuksiin jonotettaisiin tekemään korvausvaatimuksia. Kouluja ja vanhainkoteja evakuoitaisiin sienivaaran takia. Yleisönosastoissa paheksuttaisiin, että kerrostalon parvekkeella syödään sienimuhennosta ja naapurin tontilla ihan siinä aidan vieressä kasvaa jumalattoman iso punikkittatti, joka saattaa aiheuttaa passiivisen sienimyrkytyksen koko kylälle. Sienien kauppaamista verrattaisiin huumeisiin ja poliisit takavarikoisivat kilokaupalla kantarelleja hämäristä kellareista.

Näin ei ole käynyt pelkästään siksi, että sienet sattuvat olemaan luonnontuotteita ja niitä on totuttu käyttämään ihmisravinnoksi. Silloin ei haittaa se, että niissä saattaa olla myrkyjä ja niitä saattaa ajautua lasten ja muiden turvattomien suihin ja niiden syöminen on vähän kuin venäläistä rulettia.

